

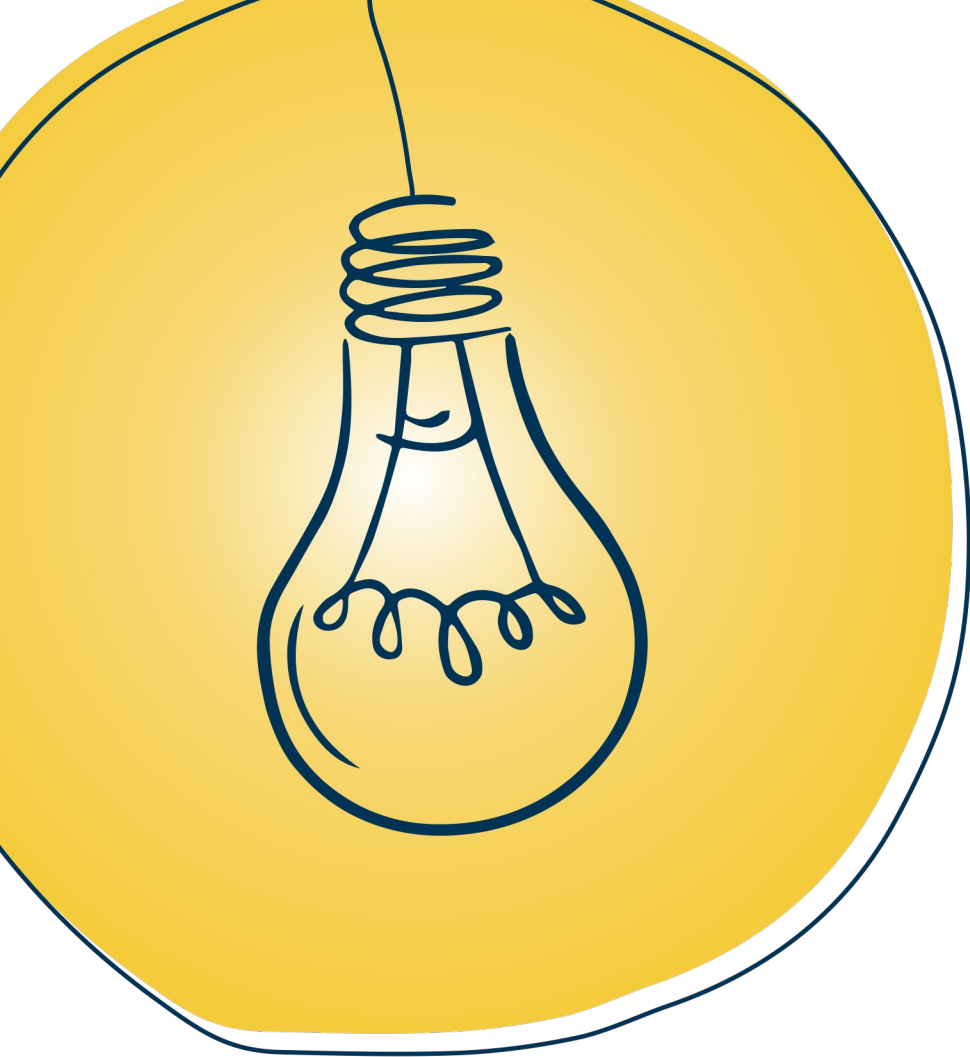

EERSTELIJNSZONES
ANTWERPEN

Webinar palliatieve zorg

Wat is palliatieve zorg

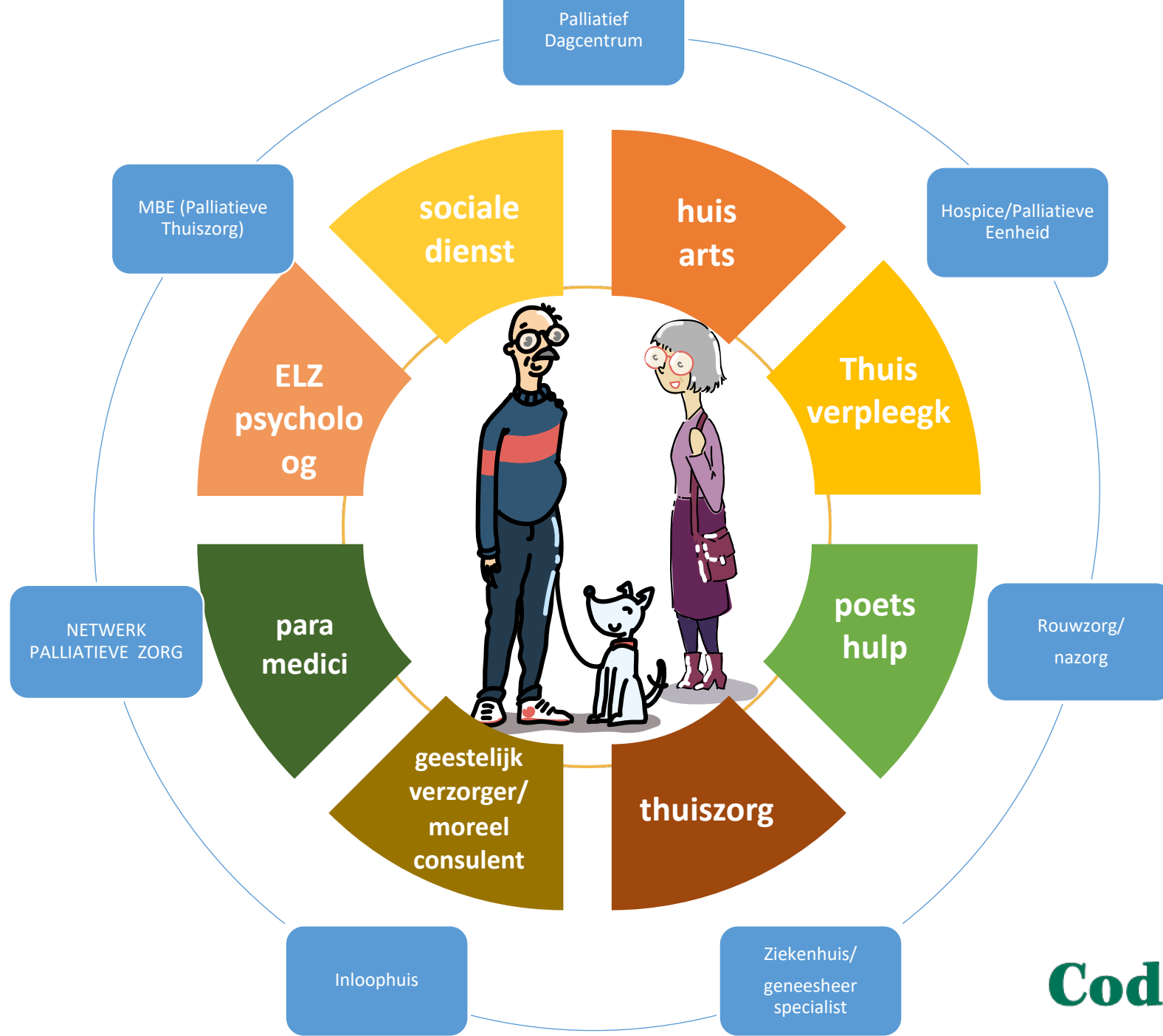
Wat is palliatieve zorg?

Onder palliatieve zorg wordt verstaan:

Alle zorg die wordt verstrekt aan de patiënt die zich, **ongeacht zijn levensverwachting**, bevindt in een vergevorderd stadium van een **ernstige evolutieve en levensbedreigende** ziekte.

Voor een begeleiding van deze patiënten wordt **multidisciplinaire totaalzorg** gewaarborgd op **fysiek, psychisch, sociaal**, moreel, existentieel en desgevallend **spiritueel** vlak.

Palliatieve zorg biedt de zieke en zijn naasten een zo **groot mogelijke levenskwaliteit** en een **maximale autonomie**.

Meer dan 600.000 'palliatieve mantelzorgers' elk jaar in Vlaanderen

SCV survey 2014; volwassen bevolking in Vlaanderen

7.6%

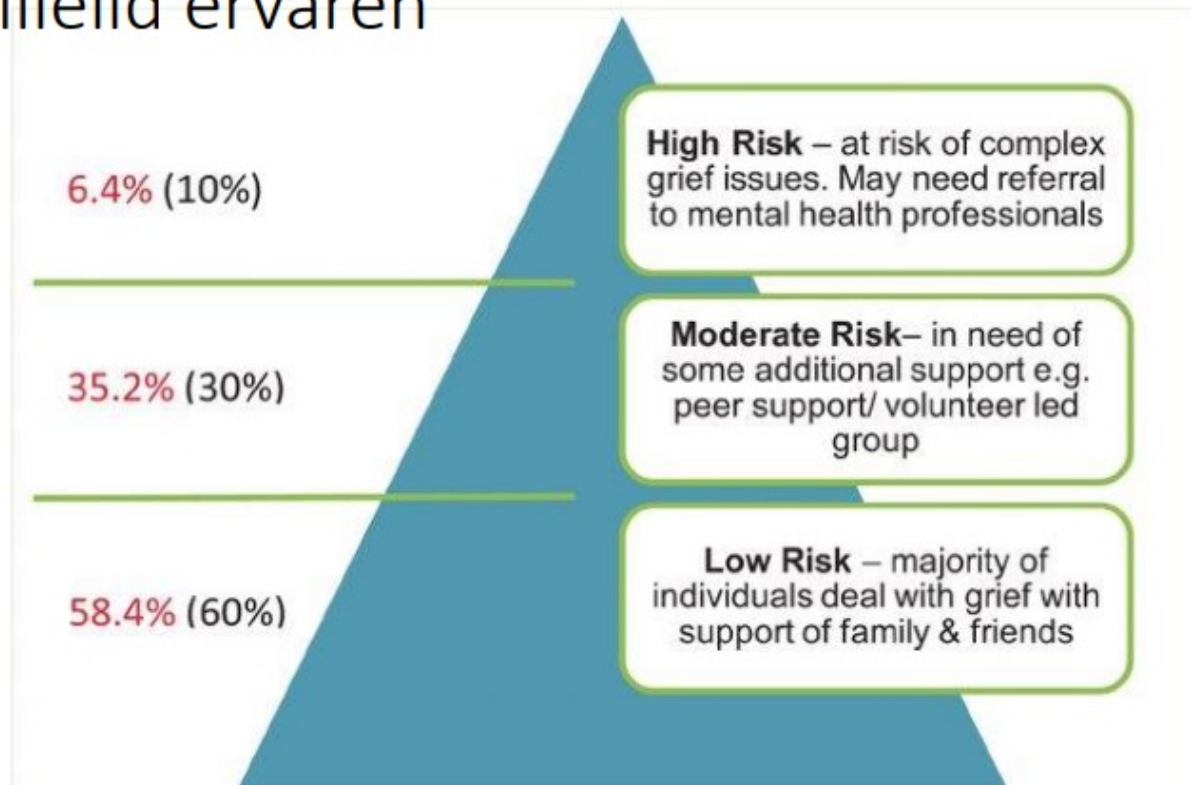
Mantelzorg in voorbije 12 maanden aan persoon met chronische/terminale ziekte

=+/- 390.000

palliatieve mantelzorgers elk jaar (→ +/- 670.000 voor heel België?)

Elk jaar bijna 1 miljoen Belgen die verlies van familielid ervaren

Aoun et al. 2015, PLoS One

Uitdagingen? Toekomst & TO BE!

Tijdig identificeren van palliatieve zorgnoden.

Doelgerichte, geïntegreerde palliatieve zorg.

Optimaliseren van een transmuraal zorgtraject, samenwerking en communicatie.

Patiëntenverhaal & panelgesprek

Traject Palliatieve Zorg

Kennismaking 1ste lijn zorgverleners zorg en welzijn

Exploreren van noden in palliatieve zorg

Samenwerken aan leven tot de dood (en daarna!)
– exploreren en optimaliseren van samenwerking

Samen kijken naar “elk zijn rol in het traject”

Charlotte

8) Charlotte wil **graag thuis zijn**. Het **palliatief thuiszorgteam** wordt opgezet onder toezicht van de huisarts. Twee thuisverpleegkundigen zullen Charlotte bijstaan in de komende weken en maanden. Ook een vrijwilliger komt regelmatig op bezoek.

7) In het jaar dat volgt wordt Charlotte opgeslorpt door **de strijd tegen kanker**. Waar eerder alles goed leek te gaan, is **15 maanden later de kanker terug**. De artsen geven alle hoop op genezing op.

1) **Charlotte, 64 jaar** is voormalig schooldirectrice en woont met haar man Guido (64j) in de stad.

2) Samen genieten ze van **hun pensioen** en passen iedere woensdag op hun **kleinkinderen** van 10, 8, 4 en 3 jaar.

3) Vlak voor haar 65 ste verjaardag werd er bij Charlotte een **agressieve tumor in haar linkerlong** geconstateerd.

6) Tijdens het gesprek stelt de huisarts **hen gerust**. Ze geeft info omtrent het verdere verloop, neemt met de oncoloog contact voor aanpassing van de medicatie en gaat in op al hun vragen.

9) Charlotte blijft vechten tegen de kanker ... ze wil immers **zolang als mogelijk oma blijven**.

12) Charlotte wordt verzorgd door de verpleegkundigen, de huisarts komt dagelijks even binnen. Charlotte komt **enkele dagen later te overlijden**.

11) De pijn is, ondanks de continue bijsturing, **ondraaglijk** voor Charlotte. Er wordt beslist over te gaan naar **palliatieve sedatie**.

5) Charlotte en Guido zijn verrast. **"Palliatief, is dat niet wanneer er geen hoop meer is?"**

4) Twee weken na de operatie heeft Charlotte nog veel pijn. Op de vooravond van de geplande chemo en radiotherapie begint de **huisarts over vroegtijdige zorgplanning en palliatieve zorg**.

10) Charlotte gaat **zienderogen achteruit**. Pijn en andere klachten nemen toe. De huisarts, verpleegkundige en het palliatief team bespreken de mogelijkheden.

Charlotte

Charlotte, 64 jaar is voormalig schooldirectrice en woont met haar man Guido (64j) in de Antwerpse binnenstad.

Samen genieten ze van hun pensioen en passen iedere woensdag op hun kleinkinderen van 10, 8, 4 en 3 jaar.

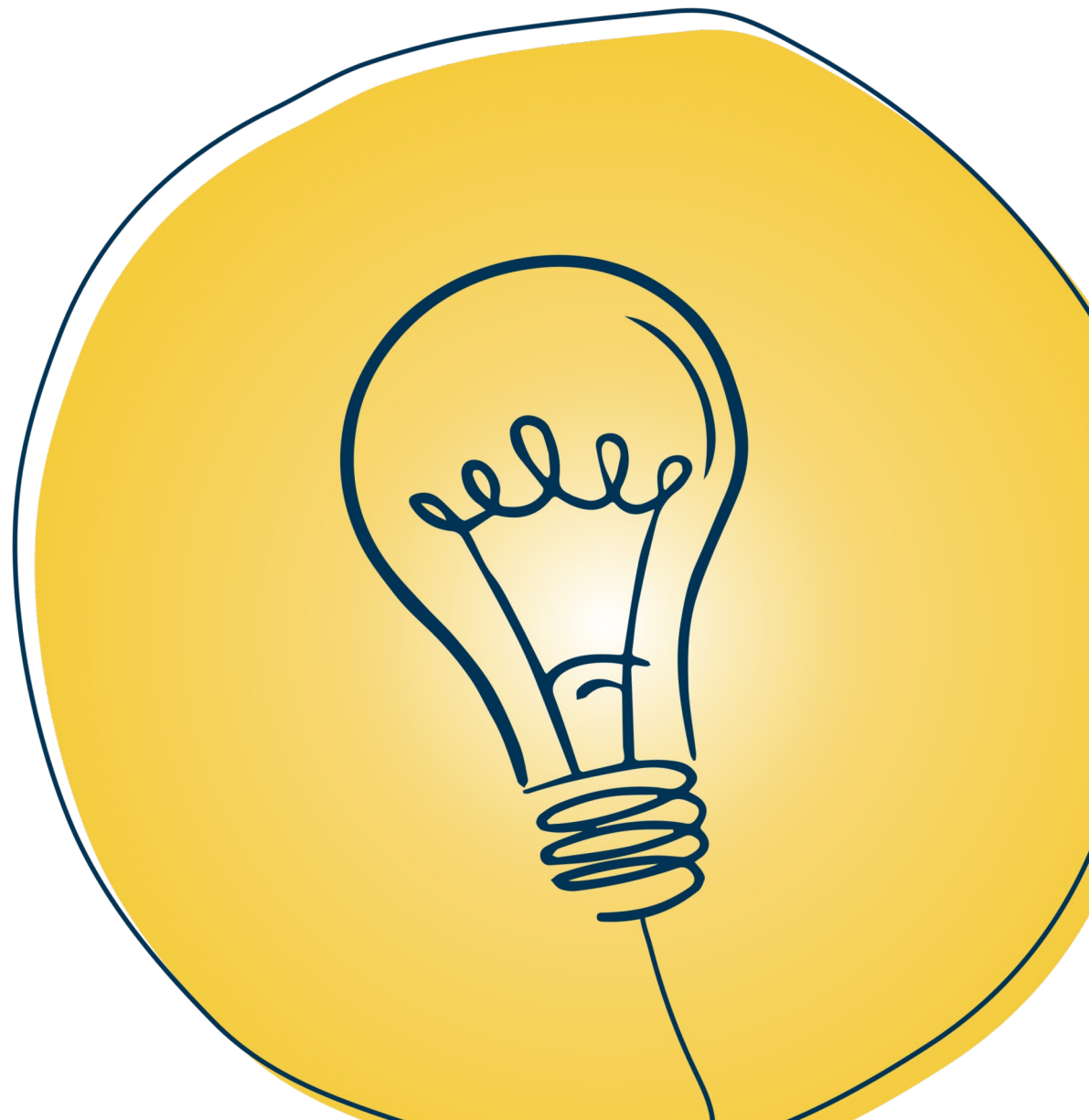

Charlotte

Vlak voor haar 65 ste verjaardag werd er bij Charlotte een **agressieve tumor in haar linkerlong** geconstateerd.

De oncoloog stelt een **chirurgische** ingreep voor met een nabehandeling met **chemo-** en **radiotherapie**.

Ze gaat op huisbezoek bij de **huisarts**.

Charlotte

Twee weken na de operatie heeft Charlotte nog veel pijn. Dit maakt haar **onzeker en angstig** omdat ze morgen terug haar geplande chemo heeft. Ze vraagt zich af wat de **toekomst** brengt.

Ze gaat langs bij haar huisarts. Ze vraagt of iemand al met Charlotte heeft gesproken over **vroegtijdige zorgplanning en palliatieve zorg**.

Charlotte en Guido zijn verrast.

“Palliatief, is dat niet wanneer er geen hoop meer is?”

Stelling

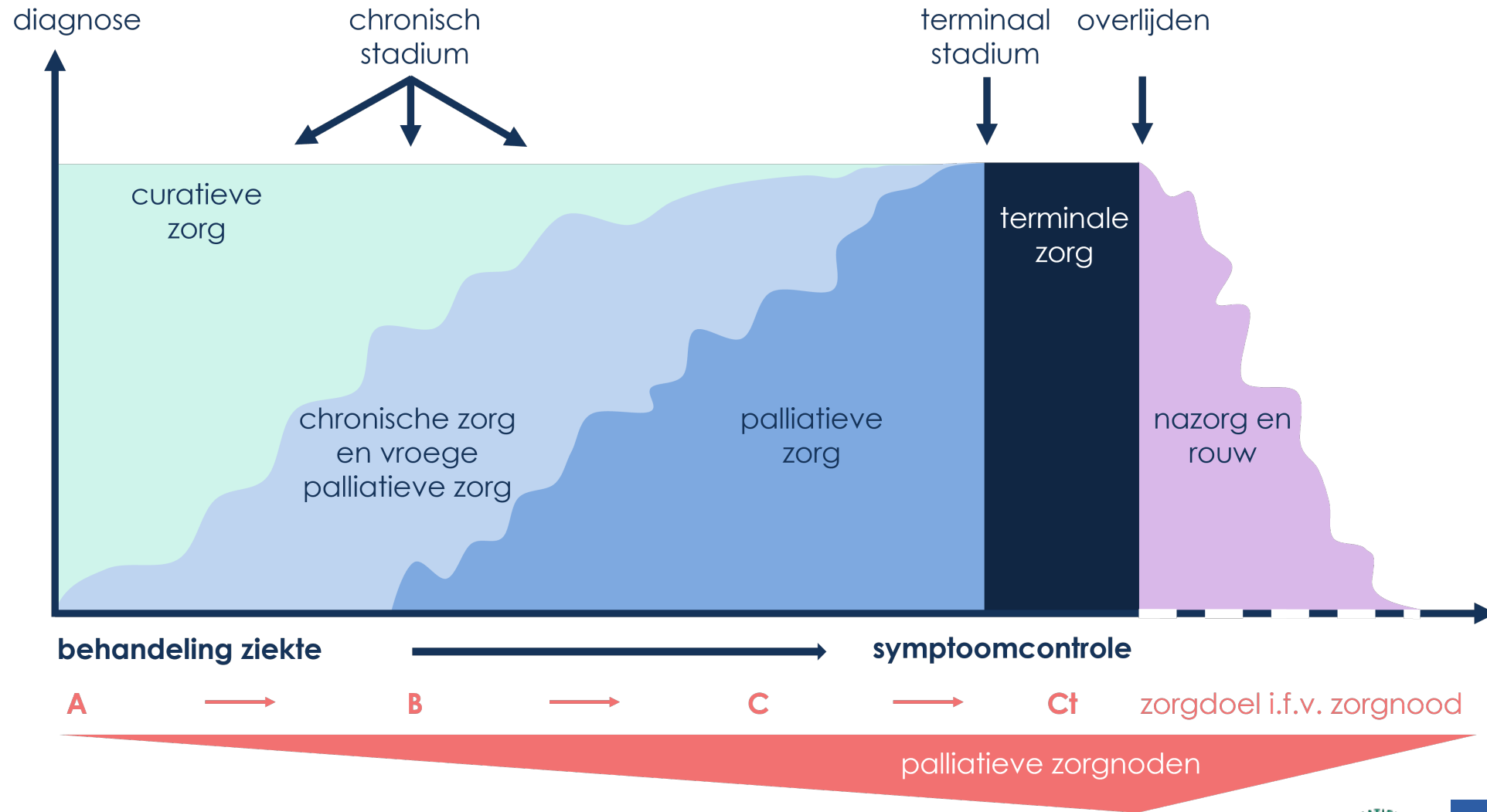
Of iemand al dan niet in aanmerking komt voor palliatieve zorg hangt vooral af van de prognose.

Akkoord

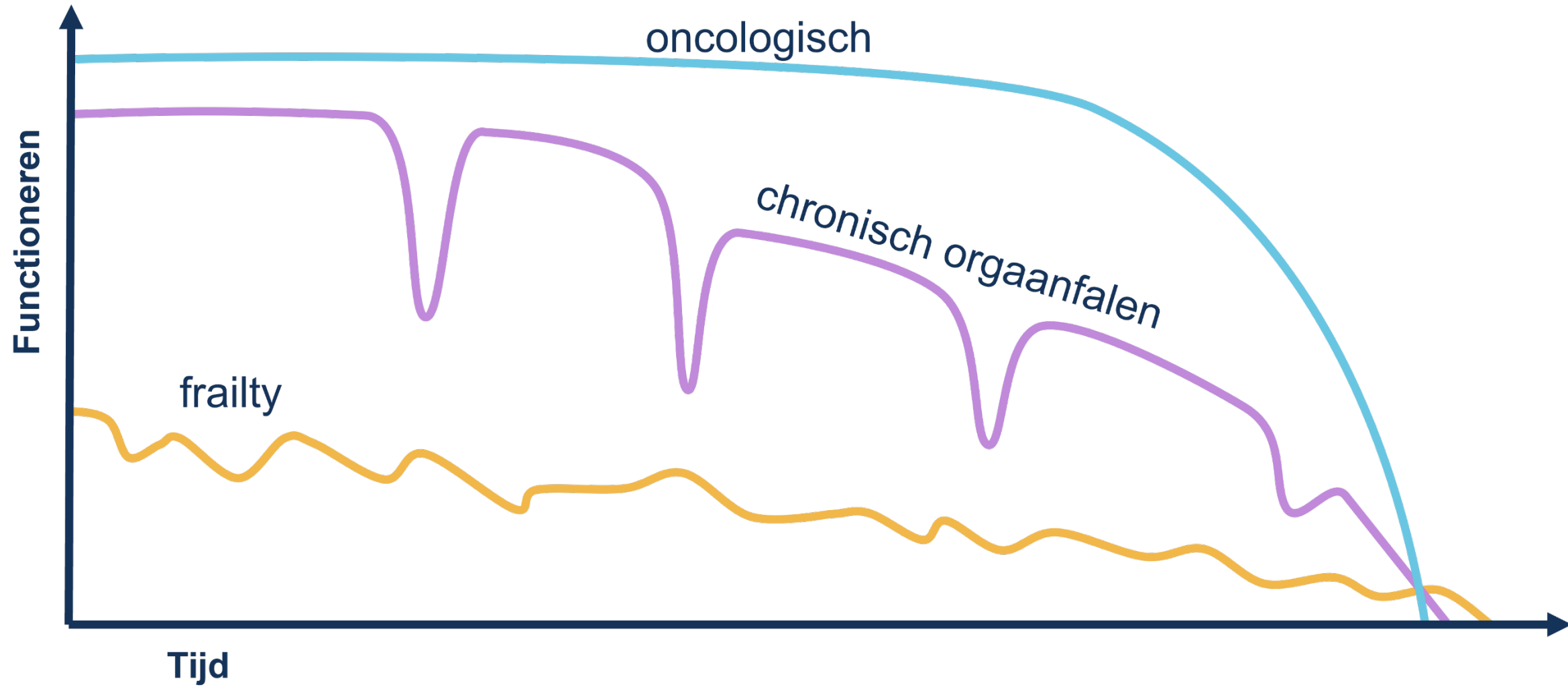
Niet akkoord

Van Cure naar Care

Ziektrajecten

KNIPPERLICHTEN VOOR PALLIATIEVE ZORG EN VROEGTIJDIGE ZORGPLANNING

Bespreek de zorgdoelen en zorgplanning met zorgvrager en/of naasten

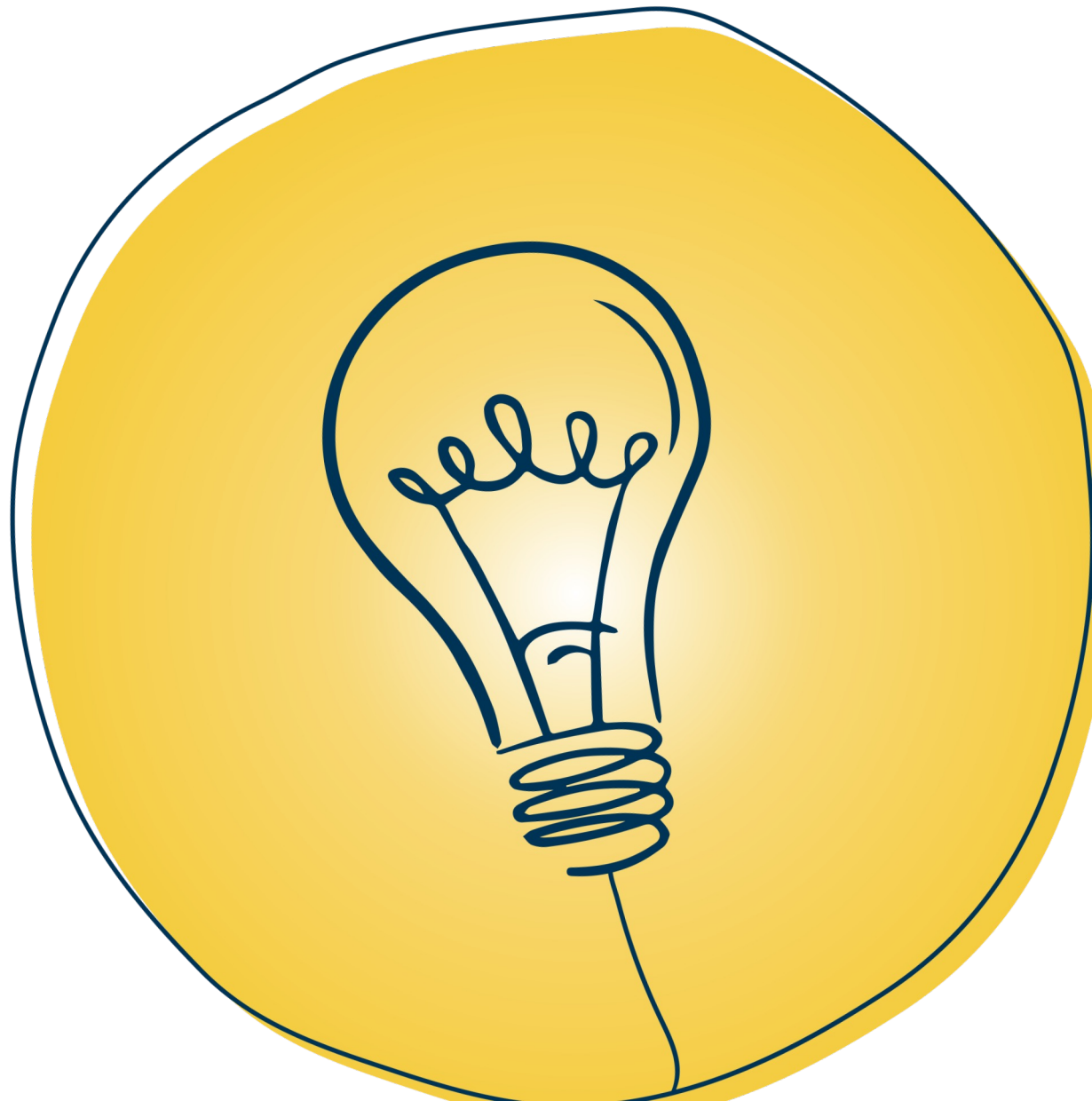

Stelling

Vroegtijdige zorgplanning wil eigenlijk zeggen: het opstellen van een wilsverklaring.

Akkoord

Niet akkoord

Charlotte

Tijdens het gesprek stelt de huisarts **hen gerust**. Ze geeft info omtrent het verdere verloop, neemt met de oncoloog contact voor aanpassing van de medicatie en gaat in op al hun vragen.

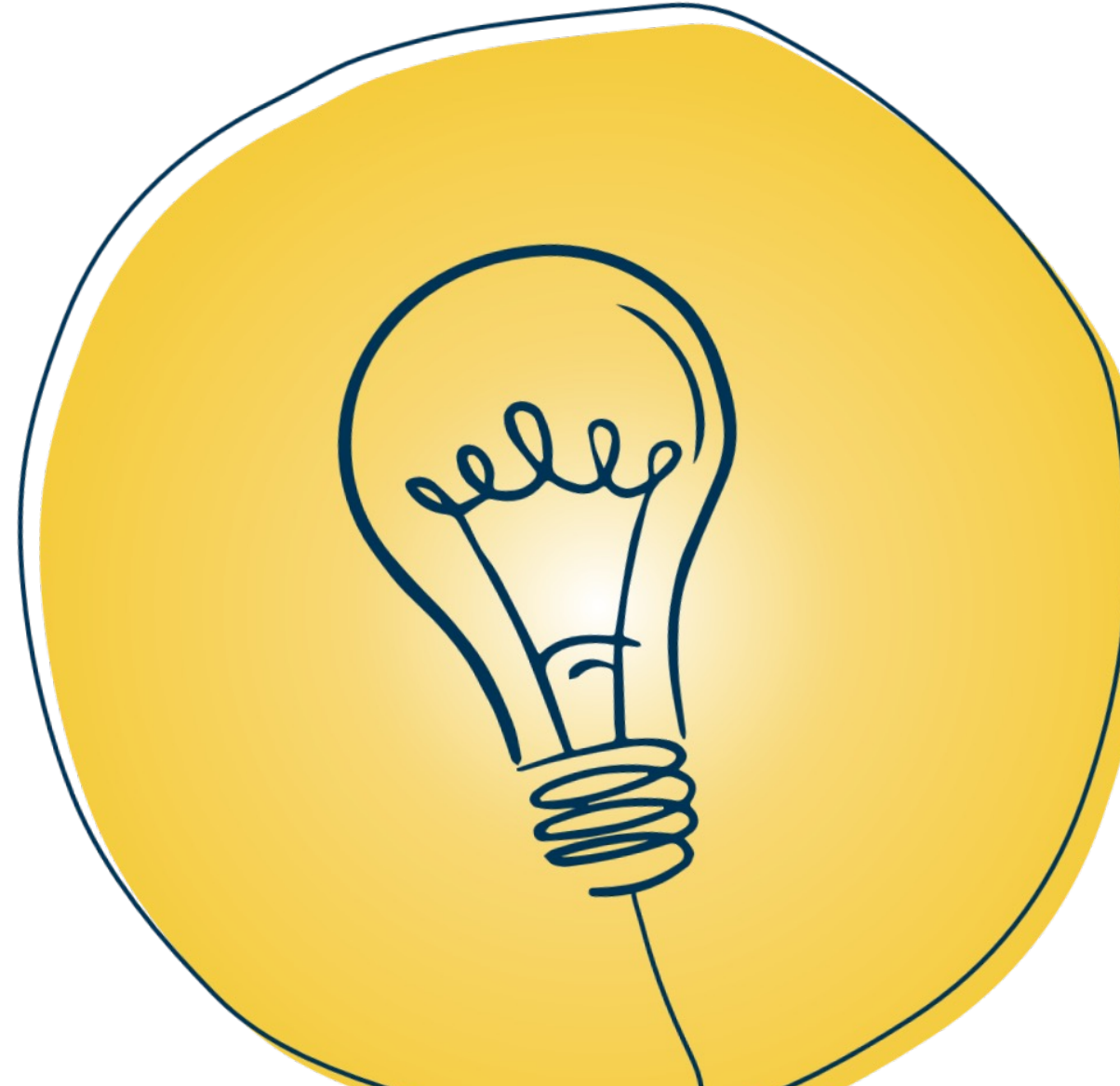

Stelling

Zowel een arts als een patiënt kan ten allen tijde weigeren een behandeling te starten.

Akkoord

Niet akkoord

Charlotte

In het jaar dat volgt wordt Charlotte opgeslorpt door **de strijd tegen kanker**. Waar eerder alles goed leek te gaan, is **15 maanden later de kanker terug**. De artsen geven alle hoop op genezing op.

Charlotte

Charlotte wil graag thuis zijn. Het palliatief thuiszorgteam wordt opgezet onder toezicht van de huisarts. Twee thuisverpleegkundigen zullen Charlotte bijstaan in de komende weken en maanden. Ook een vrijwilliger komt regelmatig op bezoek.

Charlotte

Charlotte blijft vechten tegen de kanker ...
ze wil immers zolang als mogelijk oma
blijven.

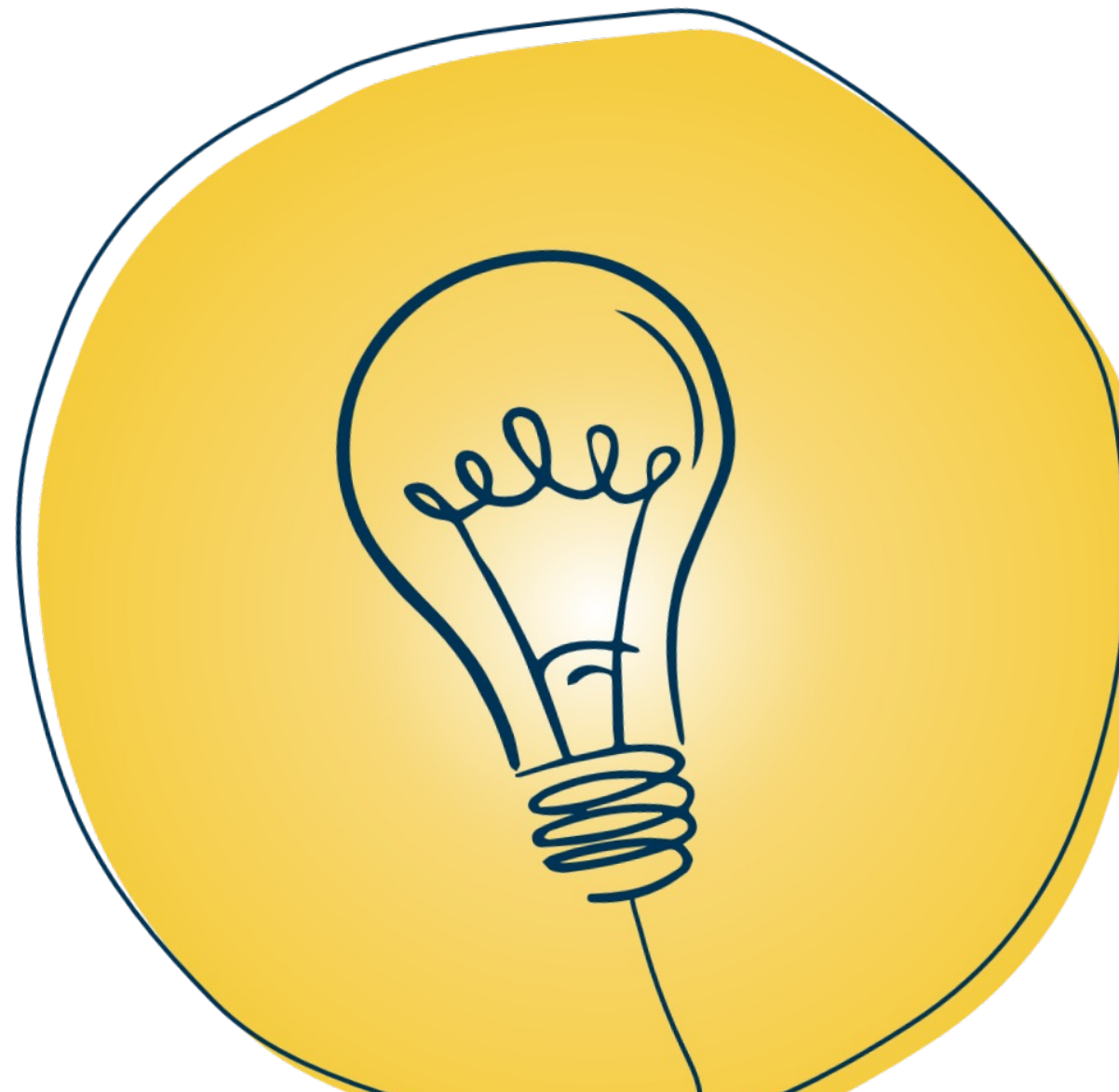

Charlotte

Charlotte gaat zienderogen achteruit. Pijn en andere klachten nemen toe. De huisarts, verpleegkundige en het palliatief team bespreken de mogelijkheden.

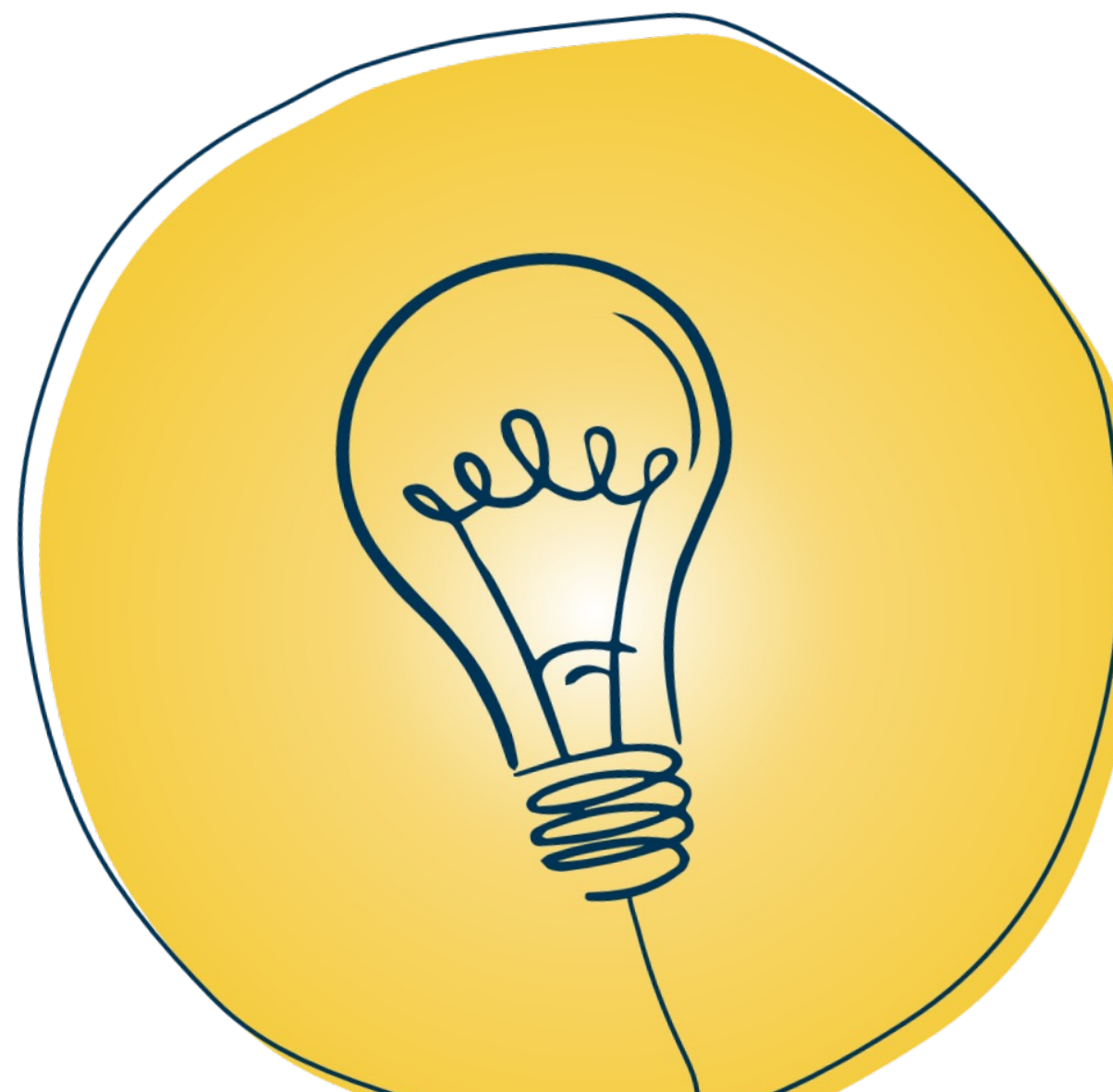

Charlotte

De pijn is, ondanks de continue bijsturing, **ondraaglijk** voor Charlotte. Er wordt nagedacht om over te gaan naar **palliatieve sedatie**.

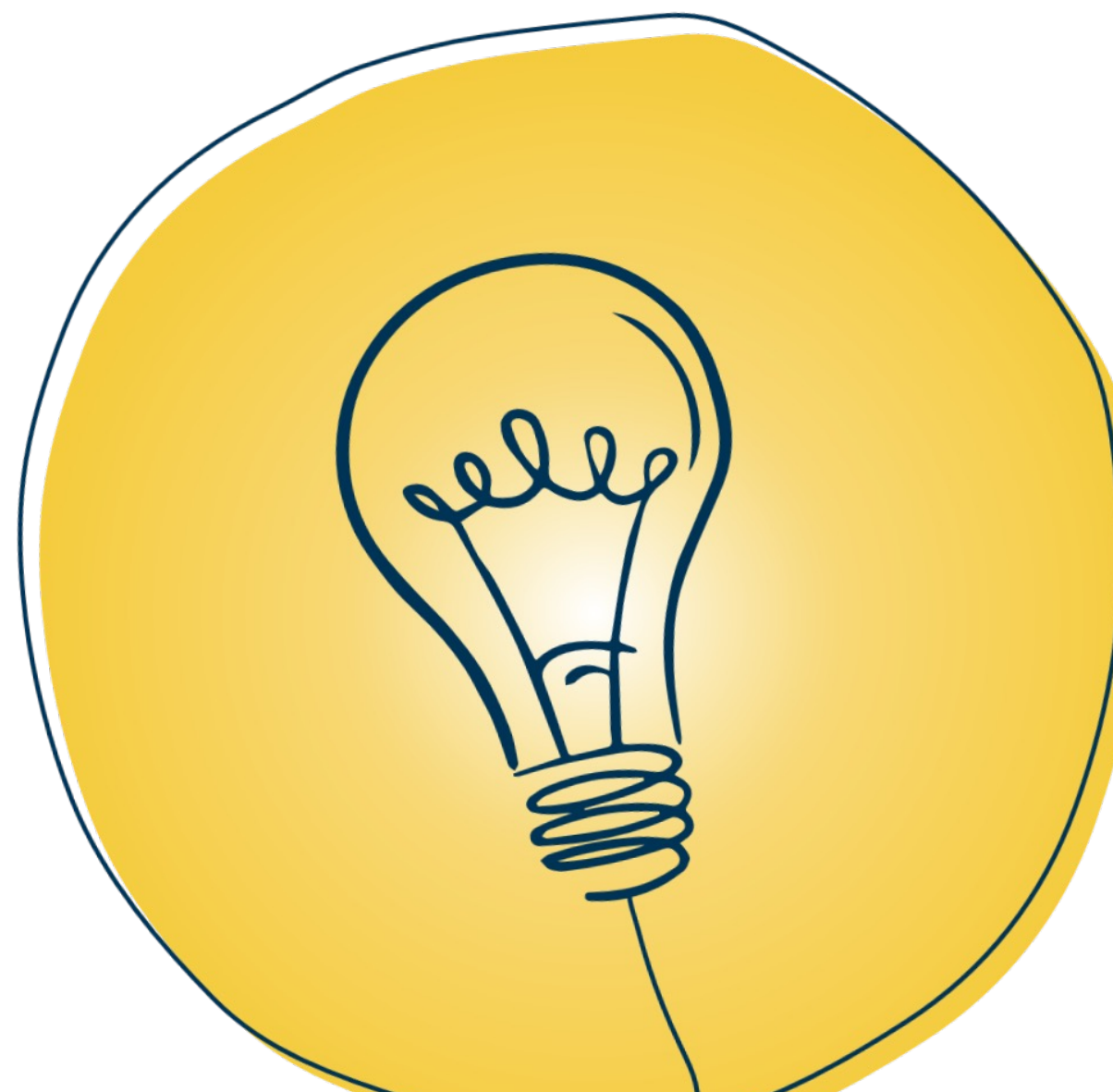

Charlotte is stervende. Ze wordt verzorgd door de verpleegkundigen en de huisarts komt dagelijks even binnen.

Guido waakt dag en nacht aan haar sterfbed. Hij voelt zich machteloos en heeft heel moeilijk dat dit zo lang duurt.

Charlotte

Charlotte komt daags nadien te overlijden.

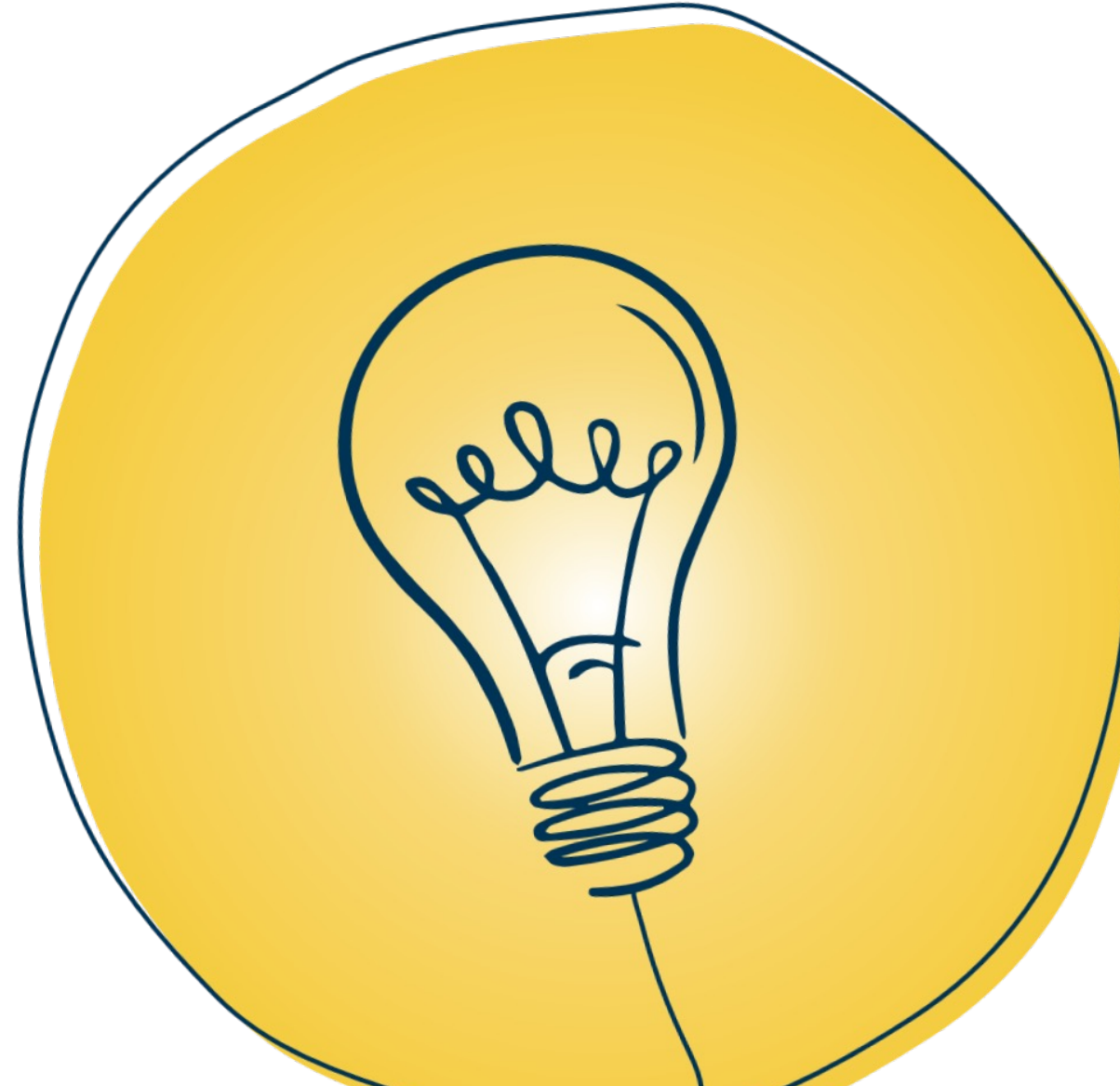

Stelling

Een rouwproces begint pas na het overlijden.

Akkoord

Niet akkoord

EERSTELIJNSZONES
ANTWERPEN

Webinar palliatieve zorg

Bedankt voor het kijken

Coda

PALLIATIEVE
HULPVERLENING
ANTWERPEN

